

Intensiv økologisk æbleproduktion kan lade sig gøre

En økologisk produktion kan sagtens være intensiv og samtidig overholde økologireglerne. Men jo længere tid med økologisk dyrkning på samme sted, jo større problemer med svampe og skadedyr. Problemerne kan løses med en kortere, mere intensiv produktion

Over en årrække opbygges et smitte-tryk i en æbleplantage, specielt af svampesygdomme og skadedyret æblehveps, når man dyrker økologisk. Det mindsker både udbytte og kvalitet af den høstede frugt. Smitte-trykket stiger, fordi træerne bliver større og tættere, og dermed bliver plantagen også et bedre levested for fugtkrævende svampe.

I frugtplantager kan svampe og skadedyrsproblemer jo ikke klares ved hjælp af sædskifte. Efter mindre angreb overvintrer skadevolderne i træer og jord, og angreb kan så eksplodere de følgende år, hvis klimaet er passende.

Nogle af skadevolderne kan reduceres ved forebyggelse, som f.eks. ved at sørge for en god nedbrydning af dødt løv, da æbleskurven bl.a. overvintrer her. Man kan også opformere nyttedyr ved såning af specielle urteblandinger mellem træerne eller i kanten af plantagen. Men over år stiger risikoen for angreb af skadevolderne.

Få udbyttet før skadevolderne kommer

En metode til at få et større, tidligere udbytte i æbler er at få træerne hurtigere i bæring. Derved kommer udbyttet forhåbentlig så tidligt i produktionsens levetid, at skadevolderne endnu ikke er opformeret. Det kan gøres ved

Spindeltræer kan anbefales. De perfekte (økologiske) træer skal være åbne for at forhindre stor fugtighed i trækronen og mindske risikoen for angreb af fugtelskende svampesygdomme. Spindeltræer, som er høje og slanke, har den optimale træform.

at plante træerne tættere og pøde dem på svage grundstammer – svage grundstammer kommer tidligere i bæring og er mere produktive.

Hvis vi får en stor og tidlig produktion gør det måske ikke økonomisk så meget, at plantningens rentable levetid reduceres til 10 år.

Meget store udbytter

I en forsøgsplantage på Fejø blev der i vinteren 1998/1999 plantet store vel-forgrenede 2-års træer af 6 æblesorter, anbefalet til økologisk dyrkning, på planteafstand 3,25 x 0,8 m. Det svarer til 3550 træer per ha. Træerne holdes mekanisk rene for ukrudt i træærækken, drypvandes og gødes med ca. 25 kg kvælstof om foråret.

Allerede i første høstår har sorterne båret 11-27 tons per ha., hvilket svarer

til resultaterne i konventionelle plantager. Discovery gav det laveste udbytte, Aroma samt Rød Ingrid Marie lå helt i top. Det interessante er, om udbytterne kan holdes på dette høje niveau.

Skurv, meldug og skrub

Sorterne Discovery og Aroma er mindst følsomme for angreb af æbleskurv. I Belle de Boskoop, Elshof og Holsteiner Cox har sprøjtning med svovl, som er tilladt i økologisk frugtproduktion, begrænset angreb af æbleskurv. Generelt er infektionerne med æbleskurv små. Dette skyldes det tørre klima på Fejø samt små, åbne, unge træer af sorter, som er begrænset modtagelige for æbleskurv.

Fejøs tørre klima er til gengæld ideelt for angreb af meldug. På usprøjtede årsskud af Elshof var næsten alle

blade inficeret med meldug i juli.

Hvor der blev sprøjtet med svovl var næsten alle blade sunde. Det kraftige angreb af meldug på usprøjtede frugter har betydet en øget skrubdannelse på frugterne, samt tendenser til et mindre udbytte i de fleste sorter.

Intensiv produktion er mulig

Der er muligt at opnå meget høje udbytter af pæn frugt under økologisk omlægning, og med et kortere sædskifte end man normalt ville have i en frugttræsproduktion. Problemer med skurv og meldug kan reduceres med svovlsprøjtninger.

Yderligere oplysninger

Seniorforsker Hanne Lindhard,
Afd. for Havebrugsproduktion,
tlf. 6390 4171,
Hanne.Lindhard@agrsci.dk